У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го СІЧНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 3, 1970 No. 2. VOL. LXXVII.

Короткі вісті

П'ятниця, 2 січня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН, в якому на оборону призначено майже 70 більйонів долярів. Цей військовий бюджет призначений на фінансовий рік, що закінчиться 30-го червня 1970 р. З повищої суми армія і летунство дістануть по 22 більйони долярів, фльота — 20.8 більйона на інші оборонні видатки призначено — 4.4 більйона дол. Коли дивитися на бюджет на основі окремих призначень сум, то він представляється так: на військовий персонал — 20.8 більйона дол., на утримування війська — 20.8 більйона, на пенсії — 2.7 більйона, на досліди — 7.3 більйона, на інші цілі — 17.8 більйона. Видатки на оборону є на 5 більйонів менші, як пропонував президент Ніксон, але між ними є 779.4 мільйона дол. на оборонні ракети, т. зв. „сейфґард".

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА НЕ РАДО дивиться на це, що Конґрес під впливом великого промислу старається про збільшення торгівлі з СССР та з совєтськими сателітами. Бизнесові кола довший час стараються про те, щоб поширити число товарів, які можна б продавати комуністам, не скріплюючи воєнного потенціялу комуністичних держав. Тільки Державний Департамент хотів би поширити торгівлю з країнами комуністичного бльоку. За урядування двох попередніх президентів Джана Кеннеді і Линдона Б. Джансона Державний Департамент старався поширити торгівлю з комуністами за згодою обидвох Президентів, а Конґрес був проти цього, тепер Конґрес „за", а Уряд „проти".

РАСОВА ПОЛІТИКА В БУДІВЕЛЬНІЙ програмі спричиняє щораз більші труднощі, як стверджує виконний віце - президент Американського Архітектів Вілліям Л. Слейтон. У Вашинґтоні, Д. К., чорне населення становить вже понад 70 відсотків всього населення, а в Нюарку понад 50 відсотків. В таких містах, як Дітройт, Ст. Луїс і Чикаґо неґритянське населення доходить до 50 відсотків. Нові мешканеві будинки з допомогою федеральних фондів будується в середині великих міст, і в цих будинках замешкують вбогі родини неґрів і білих. Одночасно нові фабрики в більшості будується поза містами. Будівельна політика мусить рахуватися з цим фактом, беручи до уваги і той факт, що переселення відбувається на добровільній засаді.

У СВІТІ

СОВЄТИ ВІДМОВИЛИ ВИДАЧУ візи американському більйонерові - філянтропові Россові Перотові з Тексасу, який навантажив був два великі транспортові літаки різдвяними дарунками для американських полонених в Північному В'єтнамі. Коли північно - в'єтнамські комуністи заявили, що вони приймуть дарунки, якщо вони насліють „нормальним шляхом" через Москву — Перот полетів до Копенгаґену в Данії, щоб відтіль поїхати до Москви. Але совєтський уряд відкинув просьбу на візу для Перота, зголошену амбасадором ЗСА Джекобом Бімом у Москві. Перот вже вернувся до ЗСА разом з цілим вантажем дарунків, які будуть змагазиновані і ждатимуть кращої нагоди. Ціла та невдачна філянтропійна спроба коштувала кругло півтори мільйона долярів.

РІШЕНО ПОСТАВИТИ перед військовий суд також сержанта Дейвіда Мічелла під закидом вбивства коло 30-ох цивільних осіб 16 березня мин. року в с. Сонґмі в Південному В'єтнамі. Мічелл служив в тій самій одиниці, командантом якої був пор. Вілліям Келлі, оскаржений вже раніше у подібному злочині. Покищо обидва виконують свої нормальні службові функції у своїх військових одиницях в ЗСА. Час їх розправи ще не визначений.

У ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ПРИЙНЯТО невеликою більшістю голосів резолюцію, за якою три члени нижчої палати того парляменту мали контакти з комуністами чи діяли в їх користь. З-посеред 135 членів парляменту тільки 68-70 послів голосували „за" натаврування кожного з трьох своїх колеґ. Ніхто з них не був приявним на тому засіданні, а один перебуває на добровільному вигнанні в Японії. Уряд вимагав позбавлення їх посольської недоторкальности, але для такої ухвали треба трьох четвертих голосів, що їх уряд не дістав. Опозиція закидає урядові, що він в боротьбі проти опозиції несправедливо користується арґументом діяння у користь комунізму.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПРИПИНИВ в урядуванні двох високих старшин на державних становищах — генерала Бернарда Казелля і голову міжміністеріяльної Комісії для справ експорту зброї Люї Бонта, за їх причетність до засекреченого виїзду з порту в Шербурґу 5-ох збудованих там канонірок — до Ізраїлю. Водночас французький уряд зажадав від Ізраїлю відкликання з ізраїльської амбасади тих неназваних ним осіб, які були активними в тій справі. Насправді це стосується тільки адм. Мордехая Лімона, голови ізраїльської місії для закупна зброї у Франції.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА НАДАЛА різні титули й почесті 1.800 особам із світу політики, літератури, преси, театру, фільму й спорту. У лютому й березні відбудеться офіційне відзначення всіх їх на спеціяльних церемоніях в королівському палаці в Лондоні, з приявністю всіх відзначених.

ЗМІНА В ПУБЛІКАЦІЇ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ ВИДАНЬ „СВОБОДИ"

Останні сніговії припізнили доставу 8-сторінкового паперу і тому заплановане на сьогодні різдвяносвяточне видання англомовного „Українського Тижневика" появиться в понеділок, з датою вівтірка, 6-го січня, а подвійне різдвяносвяточне видання „Свободи" друкуватиметься у вівторок, з датою Різдва Христового за старим календарним стилем 7-го січня. Після того, чергове число „Свободи" появиться з датою 9-го січня.

"THE UKRAINIAN WEEKLY" WILL BE PRINTED MONDAY

Because of a delay in the delivery of 8-page newsprint, scheduled for today, the Christmas issue of "The Ukrainian Weekly" will be published next Monday, January 5, 1970.

Віце-президент Еґню відвідав вояків у Південному В'єтнамі

Сайґон. — Віце-президент Спіро Еґню перевів 24 години на сам Новий Рік у Південному В'єтнамі, прибувши туди з Манілі на Філіппінах, подорозі до Тайвані (Формози). Зараз після свого прилету на військове летовище під Сайґоном, Еґню відвідав південно-в'єтнамського президента Нґуєна Ван Тіє в його палаці, після чого гелікоптером їздив до двох фронтових артилерійських становищ і двох військових шпиталів. Віце-президент Еґню жартував з вояками та виголошував коооткі промови, прославляючи їх хоробрість і запевняючи про зрозуміння для їхньої місії, існуюче в Америці. Еґню перестерігав вояків не вірити в усе те, що можна знайти в газетах про відносини в Америці, бо ті вістки можуть замрячити правду, що американський нарід гордий за своїх вояків у В'єтнамі і те, що вони там роблять. Перед своїм відлетом з Південного В'єтнаму Еґню заявив, що ті 24-годинні відвідини переконали його „про мудрість нашої політики". „Ми йдемо правильним шляхом — заявив Віце-президент — шукаючи миру через договорення та водночас даючи південно-в'єтнамському народові час осягнути силу, щоб показати комуністам, що вони не можуть нічого зискати продовжуванням війни". У товаристві Віце-президента під час його перебування в Південному В'єтнамі були постійно амбасадор Елсворт Банкер, заступник головного командира військ ЗСА у В'єтнамі, ген. Вілліям Россон (ген. Крейтон Абрамс — хворий) та астронавт Юджин Чернан. Пані Еґню залишилась була у Манілі, — і стрінеться з Віце-президентом у Тайпею на Тайвані.

Ніксон обіцяє вести нагальну боротьбу проти нечистого повітря

Сан Клементе, Каліфорнія. — Президент Ніксон заявив журналістам, що ним очолюваний Уряд вестиме нагальну боротьбу проти нечистого повітря, нечистої води та забруднення й поганення окремих околиць ЗСА Президент сказав, що сімдесяті роки мають бути тими роками, коли Америка мусить сплатити той борг, який зробили попередні покоління, занечистивши повітря й воду та забруджувавши довкілля, серед якого жили американці. Президент заявив: „Зробимо це тепер, або ніколи!" Президент перебував на відпочинку в Каліфорнії в тому районі, де він народився і виріс. Він автом об'їхав цей район і побачив, які зміни там настали від його дитинства й юнацтва. Він думав про те, що буде за 10 років, коли не зробиться нічого, щоб направити теперішні умовини життя. На думку Президента в 1980 р. погіршаться умови життя в південній Каліфорнії, що там не можна буде жити людині, якщо вже тепер не зачнеться поборювання нечисте повітря.

Нема страйку в Ню Йорку, робітники дістали 18 відсотків підвишки

Ню Йорк. — Після довгих переговорів, які тривали цілу ніч з 31 грудня на 1-го січня і закінчилися аж о годині 8 вранці, прийшло до порозуміння між транспортовими робітниками і Транспортовим Урядом, згідно з яким працівники підземок і автобусів дістануть 18 відсоткову підвишку в двох ратах: 8 відсоткову підвишку від 1-го січня 1970 року, і 10 відсоткове підвищення платні від 1-го липня 1971 року. Пересічна платня цих робітників становить тепер 4.02 доляра. Місто буде також платити в цілості вкладку до пенсійного фонду, яку досі в 25 відсотках платили працівники. Цей новий контракт коштуватиме нових 120 мільйонів. Все це спричиеить це, що ціна за їзду буде збільшена з теперішніх 20 центів до 25-ох, або навіть і до 30-ох, бо Транспортовий Уряд і тепер мав дефіцит по кілька мільйонів щомісяця. Висота збільшення залежить від того, чи посадникові Ліндзі вдасться роздобути фонди з якогось джерела на те, щоб покривати дефіцити транспортового відділу. Губернатор Н. Рокефеллер відмовляється від того, щоб давати Ню Йоркові субвенції на дешевий транспорт.

Папа таврує сучасні відносини у світі, зокрема продукцію зброї

Рим. — Папа Павло VI виголосив 1 січня ц. р. в церкві Ісуса з 16-го сторіччя у Римі новорічну молитву, в якій гостро натаврував відносини, які настали у світі після останньої світової війни. „Наші руки — казав Папа — все ще заплямлені кров'ю з останніх світових воєн, тому не всі наші народи могли стиснути у приязні руки інших народів." Папа натаврував ті великодержави, які свій добробут у немалій мірі завдячують гіґантському воєнному промислові, що продукує зброю на винищування людей і продає її бідним народам, які не мають плугів, шкіл ані шпиталів. „Господи, ми дозволили, що появились між нами ідеології, які зробили людей ворогами одних супроти других: революційний фанатизм, клясову ненависть, націоналістичну гординю, расову ексклюзивність, племінну ривалізацію, комерційний еґоїзм, самозакоханий індивідуалізм, байдужний на потреби других..

5 французьких канонірок прибули до ізраїльського порту Гаіфи

Єрусалим. — 5 канонірок, що їх збудовано у французьких доках в Штербурґу й підступом добуто відтіль в четвер 25 грудня 1969, коли то вони ніччю, без світел і без вивішення будь-якого прапору, неспостережно відплили в сторону Гібральтару, прибули 1 січня 1970 р. до ізраїльського порту Гайфи. Вони переплили 3.000 миль бурхливим Середземним морем з ізраїльською залогою у цивільних одягах. Одинаково ізраїльські, як французькі урядові чинники стараються радше втишити, як розбурхувати сенсацію, яку счинила та історія. Тому не було ніякого офіційного привітання тих канонірок і не було попередження, коли вони прибудуть. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив, що ізраїльський уряд не почувається до ніякої вини й не зробив нічого нелеґального у Франції, бо ембарго, наложене французьким урядом на ті кораблі, було найбільш несправедливе й неоправдане. Ізраїльські кола далі запевняють, що ті канонірки будуть забезпечуватиа роботи при експлуатації нафти на узбережжі Ізраїлю, однак загальна міжнародна думка така, що вони скріплять невеличку ізраїльську воєнну фльоту. Канонірки, покищо, мабуть, ще не вивіновані в гармати й торпедомети. Виявилося, що трансакція з купном тих кораблів фікційною норвезькою корабельною компанією та „перепродажем" Ізраїлеві вдалася завдяки прихильній Ізраїлеві французькій громадській думці: газети в Шербурґу й околиці, які знали про цю справу, зумисне промовчали її, поки англійці не повідомили, що 5 французьких кораблів переплили через Гібральтарську протоку в східньому напрямку.

У Британії обнижено вік повнолітніх

Лондон. — З 1-го січня 1970 р. увійшов в Британії в життя закон, за яким для осягнення повнолітности треба 18-го, а не 21-го року життя. Таким чином три мільйони молодих осіб в Британії дістали право голосувати, вільно розпоряджатися своєю власністю, одружуватися без дозволу своїх батьків, підписувати умови, відкривати собі у крамницях рахунки на сплату покупок, робити заповіти та дарувати свою кров шпиталям. Загально вважають, що внаслідку того закону небагато зміниться в суспільно-товариському й фінансовому житті країни, бо молоді люди не мають власних маєтків і не мають матеріяльної бази для засновування своїх родин. Але новий закон став поважною партійно-політичною зброєю: урядова соціялістична Партія Праці, яка багато втратила на популярності, думає з'єднати собі багато молодих виборців, вдячних за признання їм повнолітности. Тому з секретаріяту цієї партії розсилають всім тим новоспеченим виборцям пропаґандивні листи. Все ж, хоч 18-літні юнаки й дівчата дістали право активного голосування — вони не мають ще того пасивного права і послом до британської Палати Громад може стати тільки щонайменше 21-літній кандидат.

УНС ЗАКІНЧИВ 1969 РІК ЗДОБУТКОМ 5,457 ЧЛЕНІВ, З ТОГО 1,023 В ГРУДНІ

Джерзі Ситі (в. с.) — З Головної Канцелярії повідомляють, що в останньому дні 1969 року, тобто 31-го грудня, надіслали секретарі та організатори 196 аплікацій нових членів, що дало разом 1,023 нових членів за один місяць грудень, та 5,457 нових членів за 1969 рік. Останній день року був дуже щедрим для УНСоюзу, коли пошта принесла багато аплікацій нових членів, а крім того головний радний і обл. організатор Степан Гавриш привіз в цьому дні з Округ Філядельфії, Аллентавну і Пассейку 55 аплікацій нових членів.

Над оформлюванням цих аплікацій, які посипалися так обильно в останніх днях грудня, працював у святковий день Нового Року повний склад Рекордового Відділу, хоч цей день всі вони безсумнівно радо святкували б зі своїми рідними. Можна очікувати ще незначних змін в остаточних підсумках нових членів як за грудень, так і за 1969 рік, які можуть наступити при перевірці подань головним лікарем. Все таки 1969 рік закінчено великими числами приєднаних членів у цій передконвенційній кампанії.

ГРОМАДИ ЗМАГАЮТЬСЯ У ЗБІРЦІ ФОНДІВ НА „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ"

Ню Йорк. — На початку грудня 1969-го року одержано з Риму вісті, що для дальшого здійснювання великих задумів первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого потрібно негайно додаткових фондів. Вістка мала широкий відгомін у цій та інших країнах і хоча вона ще не є сцентралізована, то в поодиноких громадах відновили свою збіркову діяльність вже існуючі комітети, в інших громадах створено нові комітети і починає розгортатись шляхетне змагання між різними громадами за збірку найвищої суми на фонд „Церква в потребі". Як досі, у збірці перед веде метрополітальний Ню Йорк зі своєю Комісією Фонду Верховного Архиєпископа, яку очолюють д-р Богдан Олесницький, як голова, і п. Ераст Куровицький, як скарбник. Згідно з інформаціями п. Е. Куровицького, відновлена в половині грудня м. р. збірка добігає вже до 20.000 долярів. До 15.000 долярів добігає вже збірка на „Патріярший фонд" у Чикаґо, яку практично започаткував відомий наш меценат на народні і церковні цілі д-р Роман Смик. Тисячі долярів зібрано вже у Філядельфії, зокрема завдяки очолюваному д-ром Навроцьким Відділові Т-ва Українських Лікарів Північної Америки. Мгр Ярослав Рак, голова Відділу УККА в Нюарку, очолив місцевий Ініціятивний Комітет для збірки фондів на „Церкву в потребі". Про таку і подібну акцію надходять вісті з багатьох інших громад.

Вийшов другий том антології „Координати"

Мюнхен. — У Видавництві „Сучасність" появився уже другий том Антології сучасної української поезії на Заході п. н. „Координати". Упорядкований цей другий, 487-сторінковий том, як і перший, поетами і літературознавцями Богданом Бойчуком і Богданом Т. Рубчаком й охоплює він зразки творчости тридцять і восьмох поетів останньої еміґрації. Поділені поети на дві групи — тих, що прибули на еміґрацію уже з певним літературним ім'ям і тих, що опинившися на еміґрації дітьми чи юнаками, виросли, закінчили свою освіту й увійшли в українську літературу вже в поеміґраційні роки. До першої групи включені в „Координатах" поети: Т. Осьмачка, М. Орест, Л. Далека, І. Багряний, В. Барка, Ю. Косач, В. Лесич, Б. Нижанківський, Т. Курпіта, М. Калитовська, І. Ковалів, Ф. Коваль, А. Гарасевич, П. Карпенко-Криниця, О. Тарнавський, О. Веретенченко, І. Качуровський, Я. Славутич, З. Бережан, О. Зуєвський, М. Ситник, Г. Черінь, Б. Олександрів, Л. Полтава, Л. Лиман, І. Шуварська, Діма, М. Приходько. В другу групу увійшли поети й поетки: В. Вовк, Б. Бойчук, Ж. Васильківська, Ю. Коломиєць, Е. Андієвська, Ю. Тарнавський, Б. Рубчак, А. Килина, О. Коверко, М. Царинник. Вибори з творів кожного з репрезентованих в антології поетів попереджені його сильветою з характеристикою його творчости та бібліографією книжкових видань. Наприкінці подана вибрана бібліографія писань — критичних статей і рецензій на твори кожного з поетів. Вийшов цей другий том у мистецькій обкладинці Л. Гуцалюка.

ДОКТОР СТЕФАН ВОРОБЕЦЬ — НОВИЙ ГУБЕРНАТОР САСКАЧЕВАНУ

Одною з найкращих вісток при кінці 1969 року для української спільноти Саскачевану була вістка, що її проголосив прем'єр Канади П. Трудо, найменувавши новим губернатором Саскачевану відомого громадського діяча, одного з найкращих лікарів-хірургів, воєнного героя з часів другої світової війни доктора Стефана Воробця зі Саскатуну.

Новий губернатор — уродженець Саскачевану (народився 26-го грудня 1914-го року в Коридорі), син українських піонерів Юстина та Марії з Борецьких. (Воробців батько приїхав до Канади в 1906-му році, а мати в 1907-році) закінчив початкову школу в Коридорі, а вищу школу в „Бедфорд Род Каліджет" в Саскатуні. В часі студій в Саскатуні мешкав в першому гуртожитку ім. М. Шашкевича за управителя п. О. Прийми.

Д-р Воробець отримав ступінь бакалавра науки (B Sc) в Саскачеванському університеті в Саскатуні в 1935-му році, а ступінь доктора медицини в Манітобському Університеті у Вінніпезі в 1940-му році. По дворічній лікарській практиці вступив до військової служби в ранзі капітана та пережив страхіття другої світової війни як полковий лікар Легкої Канадської Піхоти в Італії, де й отримав військовий хрест заслуги за геройський вчинок.

Губернатор д-р Стефан Воробець

Після чотирьох років військової служби д-р Воробець повернувся до Саскатуну, де провадив лікарську практику, спочатку як лікар загальних недуг, а від 1954-го року, отримавши свідоцтво Королівської Колеґії Хірургів, як спеціяліст - хірург, один з кращих у Саскатуні. Як лікар спеціяліст був президентом заряду шпиталя св. Павла, президентом Лікарської Асоціяції Саскачевану, а від довшого часу є членом медичного штабу лікарів шпиталів св. Павла та міського шпиталя, член медичної дорадчої ради шпиталя св. Павла, член комітету старших хірургів шпиталя св. Павла та є членом асоціяції хірургів медичного відділу в Саскачеванському Університеті в Саскатуні. Крім того, є членом Канадської Медичної Асоціяції, Королівського - Канадського Леґіону та Лицарів Колюмба.

Рівнож в українському суспільному життю був одним з активніших членів. Коли в 1950 році Саскачеван став окремою єпархією для українців католиків та була створена перша Централя Українців Католиків Саскачевану, д-р Ворсбець був обраним на першого її президента. Довголітній член української католицької парафії св. Юра, а відтак парафії св. апостолів Петра і Павла, член Братства Українців Католиків Канади, член Організації Українських Католицьких Професіоналістів та Підприємців, один з перших членів (разом з дружиною) Українського Народного Союзу, Відділу ч. 444 в Саскатуні, голова дорадчого комітету „Дому для старших громадян ім. св. Йосафата" в Саскатуні, член будівельного комітету Інституту А. Шептицького, член дорадчого комітету опіки студентської молоді в Інституті А. Шептицького, перший фундатор переходової чаші за мистецтво в настільному тенісі в спортових змаганнях, що відбуваються кожного року поміж дружинами українських молодечих організацій Саскатуну.

Взагалі д-р Стефан Воробець весь вільний час поза професійною працею радо віддавав для праці в канадських і українських організаціях, чим дав найкращий доказ, що можна погодити патріотизм до Канади та любов і пошанування для народу, з якого він вийшов. Д-р Воробець, крім англійської мови, говорить дуже добре і українською мовою. В 1949 році д-р Воробець одружився з Михайлиною Кіндрачук. Обоє родичі д-ра Воробця живуть в Саскатуні, як також живе в Саскатуні його рідний брат Петро з родиною (Петро — шкільний інспектор, рівнож відомий український суспільний діяч, головно в ділянці шкільництва та української мови).

Обов'язки губернатора д-р Воробець офіційно перебере 1-го лютого 1970 року.

Українські різдвяні телевізійні та радіопередачі в Чикаґо, Ню Йорку і Вашинґтоні

Вашинґтон, Д.К. — Радіо-телевізійна програма „Година Українських Мелодій" Романа Мариновича з Вашинґтону передасть три святкові різдвяні телевізійні й радіопрограми у Чикаґо, Ню Йорку й Вашинґтоні з нагоди українського Різдва Христового. У Навечер'я 6 січня, о год. 10:30 вечора буде передана телевізійна програма зі станції WCIU-TV (UHF), русло 26 у Чикаґо, а о год. 10-ій вечора — радіопередача зі станції WGTS-FM, хвиля 91.9 у Вашинґтоні, Д.К. На Різдво Христове 7 січня, о год. 8:30 ранку святочна радіопрограма з радіостанції WHBI-FM, хвиля 105.9 в Ню Йорку, завершить відзначення українського Різдва „Годиною Українських Мелодій" Р. Мариновича, в програмі яких будуть українські колядки, різдвяні звичаї, деклямації, виступи хору української католицької церкви св. Володимира й Ольґи в Чикаґо під орудою Романа Андрушка, святкові привіти від Президента ЗСА й пані Ніксон, різних визначних особистостей та спонзорів програми.

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВКА В МАНІТОБСЬКІЙ ЛЕҐІСЛЯТУРІ

Вінніпеґ (ОУКО) — У зв'язку із 100-річчям Манітоби й 25-річчям Осередку Української Культури й Освіти (ОУКО) у Вінніпезі відбудеться у приміщеннях Манітобської Леґіслятури тритижнева виставка музейних експонатів і рідкісних книжок Осередку. Виставку офіційно відкриє прем'єр Манітоби Е. Р. Шраєр у неділю 11-го січня, 1970 р. о год 2:30 пополудні. Після відкриття відбудеться чайне прийняття в кімнаті ч. 254 Манітобської Леґіслятури.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Для добра народу

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, виконуючи свою статутову повинність, на самому початку цього нового року проголосив підготову до з черги 27-ої Звичайної Конвенції цієї великої установи, що має відбутися в половині травня цього року в Клівленді. Правда, до Конвенції залишилося чотири з половиною місяці, але вже на самому початку підготови до цього найбільшого парляментарного зібрання українців Америки і Канади хотілося б звернути увагу на деякі спеціяльні проблеми, що будуть на порядку тієї Конвенції, крім „звичайних" організаційних, господарських та культурних.

Маємо на думці дві рекомендації, що їх в оформленні Видавничо - Культурного відділу прийняв і запропонував Головний Екзекутивний Комітет, а Головний Уряд на останніх річних нарадах однодушно схвалив. Це рекомендації в справі постійної фундації УНС та Інституту Англомовної Енциклопедії.

Вартости цих рекомендацій для майбутнього розвитку української культури, якщо ці рекомендації будуть схвалені Конвенцією і ввійдуть в життя, не можна перецінити. Це потвердила, між іншим, і недавня пленарна сесія Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, під час нарад якої віддано чимало уваги справі такої фундації, яка була б справжньою заохотою для української культурної творчости. Добра інвестиція фондів приносила б кількадесят тисяч долярів прибутку річно і з цього прибутку призначилося б поважні нагороди за найкращі досягнення в українській культурі і науці.

Не менш важливою є рекомендація відносно Інституту Англомовної Енциклопедії Українознавства. Перший том цієї енциклопедії здобув собі найвищі признання і став необхідним і найбільш компетентним посібником студій. До цього ще перед найближчою Конвенцією УНС долучиться другий том. Але ці два томи далеко не вичерпують проблеми. Потрібна ще гаслова енциклопедія, пригодився б ще один том, присвячений виключно українській діяспорі, будуть потрібні доповнення та ревізія опублікованих уже томів для евентуального другого і дальших видань, буде найбільш побажаним видавати бодай щокілька років доповнюючі річники. Таку працю можна плянувати і організувати тільки незалежно від інших щоденних зайнять. Створення в рямках видавництва автономного Інституту Англомовної Енциклопедії поставило б цей найбільший і цілком певно найкорисніший для української справи і правди плян на належному місці і на належній висоті. В теперішніх обставинах поза УНСоюзом не бачимо нікого, що міг би перебрати на себе це величезне завдання.

Ці дві рекомендації Головного Уряду УНС, якщо будуть схвалені Конвенцією, не розв'яжуть усіх наших культурно - видавничих проблем, але вони можуть поважно причинитися до спільних зусиль, щоб започаткувати нову добу як у нашому культурному розвитку, так і в наших зусиллях двигнути на найвищі вершини українську справу й українську правду в світі.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ДЛЯ 27-ОЇ КОНВЕНЦІЇ

У справі постійної фундації УНС

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі 75-річчя цієї найстаршої і найбільшої та найзаможнішої установи українців Америки і Канади та нав'язуючи до її найкращих традицій та заповітів її основоположників, рекомендує найближчій Конвенції УНСоюзу встановити ПОСТІЙНУ ФУНДАЦІЮ УНС із закладовим капіталом не меншим, як $500.000.00, прибутки з інвестицій яких були б щорічно використовувані для підтримки і заохоти української наукової і культурної творчости. Головний Уряд рівночасно доручає Головному Екзекутивному Комітетові приготовити і предложити найближчій конвенції плян такої фундації.

У справі Інституту Англомовної Енциклопедії

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі величезну прислугу, яку вчинила для української і вселюдської правди і справи двотомова Англомовна Енциклопедія Українознавства, рекомендує найближчій Конвенції УНСоюзу створити при видавництві УНС окремий ІНСТИТУТ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА, який у співпраці з українськими науковими установами продовжував би цю працю.

В. Ткач

ІЗРАЇЛЬ, СССР І УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ВІДНОСИНИ

В останніх місяцях відносини поміж СССР і Ізраїлем, а значить, як би логічно мало з цього випливати, також поміж СССР і світовими жидівськими організаціями, ще більше погіршилися. Стверджуємо „ще більше погіршилися", бо вони вже від довшого часу дуже напружені. Останнім часом маємо різні нові випадки, які до ствердженого вгорі погіршення спричинилися.

В другій половині листопада 1969 р. прем'єрміністр Ізраїлю, пані Ґолда Меїр, у промові перед ізраїльським парляментом заявила, що Ізраїль вимагає права на самовизначення для жидів, що перебувають в СССР, зокрема права на еміґрацію до Ізраїлю для тих совєтських громадян жидівського походження, які цього бажають. Ізраїльський парлямент зареаґував на промову Ґолди Меїр зверненням до парляментів цілого світу, щоб вони, вживши своїх впливів, примусили уряд СССР дати можливість совєтським жидам еміґрувати з СССР, зокрема до Ізраїлю. Очевидно, нав'язуючи до справи, порушеної в промові Ґолди Меїр, ізраїльська преса й окремі ізраїльські політичні діячі піднесли також питання антисемітизму, що набирає все більших розмірів як у Совєтському Союзі, так і в інших державах т. зв. комуністичного бльоку.

Реакції збоку Москви на заходи ізраїльських політичних кіл не довелося довго чекати. Бож хіба це не був лише збіг обставин, коли проблизно за десять днів після виступу Ґолди Меїр шість держав, приналежних до Варшавського пакту (за виключенням Румунії, яка й цим разом здобулася на непослух супроти Москви), на чолі з СССР, звернулися із закликом „до народів світу" вжити негайно заходів, щоб змусити Ізраїль вивести свої війська з окупованих арабських теренів. В цьому напрямку пішла широкозакроєна пропаґанда, метою якої є остаточно скомпромітувати Ізраїль і спричинити проти нього міжнародні санкції.

Одночасно з цим посилено в СССР антиізраїльську й антисіоністичну пропаґанду. Передові совєтські газети, як „Правда", „Ізвєстія" та інші, вмістили різні статті, в яких, поперше, збивається арґументи про існування в СССР антисемітизму і, подруге, обвинувачується Ізраїль в „імперіялізмі" і в бажанні запанувати над арабськими державами в порозумінні з капіталістичними державами Заходу. Ця совєтська пропаґанда дуже примітивна й непереконлива. Особливо „натягнутими" виглядають твердження про те, що, мовляв, антисемітизму в СССР немає, але провадиться натомість боротьба проти сіонізму, який — за твердженнями совєтської пропаґанди — перебуває на послугах світового капіталізму.

Очевидно, на ці атаки збоку Москви Ізраїль не залишився пасивним. Можна з певністю припускати, що власне кампанія совєтської преси і звернення держав Варшавського пакту були причиною гострого виступу Ґолди Меїр проти СССР у промові на першому засіданні новообраного ізраїльського парляменту в половині грудня 1969 р. Вона ствердила, що СССР постачає арабським країнам величезну силу зброї, призначеної для знищення Ізраїлю. Вона заявила, що СССР був головним винуватцем кризи на Близькому Сході в 1967 р. і що Москва зацікавлена в дальшому триванні напруження, бо без цього її впливи на цьому терені були б неможливі.

Незалежно від сучасної полеміки поміж СССР і Ізраїлем, можна ствердити два незаперечні факти: перше — це безумовне існування антисемітизму в СССР і друге — ворожа постава СССР до Ізраїлю. СССР озброює арабські держави з неприхованою метою знищити державу жидівського народу.

Отже, Ізраїль, а тим самим і всі жиди, де б вони не перебували, мають в СССР і російсько-совєтській імперії свого смертельного ворога. Таким самим смертельним ворогом є совєтсько-російська імперія і для України. З цього логічно мало б випливати, що жиди й українці є союзниками й приятелями і повинні спільно провадити боротьбу проти того самого потужного ворога. Але — як ця справа виглядає на практиці?

Що українсько-жидівські відносини від довшого часу завогнені — це річ відома. Але останнім часом збоку українців були яскраві виявлення і прихильного до жидівської справи взагалі, а зокрема до справи Ізраїлю відношення.

Українці у вільному світі гостро засудили провокативну справу видання антисемітської книжки якогось Трохима Кічка, що з'явилася у виданні Академії Наук УССР під наголовком „Юдаїзм без прикрас". Українці також висловили солідарність з Ізраїлем, коли в 1967 році СССР спровокував ізраїльсько - арабський конфлікт. З приводу цих справ численні українські установи й організації зайняли прихильне для Ізраїлю і для жидів, узагалі, становище. Наведемо деякі цитати з двох документів Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. В листі тодішнього голови Виконавчого Органу УНРади М. Лівицького з 10-го квітня 1964 р. до голови Світового Жидівського Конґресу д-ра Нагума Ґольдмана говорилося, між іншим, таке:

„Український народ і тепер, після понад 40-літнього російсько-совєтського поневолення, прагне відновити свою справді незалежну і демократичну державу. Ми певні, що здійснення цього прагнення є в інтересах також жидівського населення України. Бо така майбутня українська держава напевно охоронить жидів від антисемітизму і дасть проживаючим в Україні жидам — як і іншим меншостям — всі права і привілеї на зразок закону Української Народної Республіки про національно-персональну автономію. На кінець ми ще раз хочемо повторити, що книжка Т. Кічка скерована в однаковій мірі і проти жидівського і проти українського народу: проти жидів вона кидає ганебні обвинувачення, а українцям намагається накинути тавро антисемітизму і тим самим сіяти поміж жидами і українцями ворожнечу. На наш погляд, одинокою правильною і розважною відповіддю на ці провокації було б порозуміння між жидівською та українською демократією, щоб спільними силами давати відсіч наступові Москви як на жидівський, так і на український народ".

В листі до прем'єр-міністра Ізраїлю Леві Ешколя з 6 червня 1967 р., підписаного президентом УНР в екзилі М. Лівицьким і керманичем ресорту закордонних справ В. Федорончуком, є такий уступ:

„Ми, Ексцеленціє, певні, що симпатії українського народу в поневоленій комуністичною Москвою Україні є по боці Ізраїлю і його волелюбного народу. Ми є також певні, що коли настане час визволення України і відновлення суверенної Української Народної Республіки, яка в 1917-18 роках признала за жидівським населенням України право на повну свободу в формі національно - персональної автономії, тоді поміж Україною і Ізраїлем будуть встановлені приязні відносини у взаємному інтересі обох народів".

Ці дві цитати характеризують загальне наставлення українців до справи Ізраїлю зокрема і до жидівства у світі взагалі. Але — яка на таке наставлення українців була реакція представників жидівського суспільства? Крім кількох чемностевих відповідей, властиво ніяка. Назагал жиди залишаються й далі на своєму неґативному становищі до української справи, зокрема до справи відновлення української самостійної держави, не хотячи позбутися своїх упереджень до українців, а спеціяльно свого ставлення до українських національних героїв і провідників — колись Богдана Хмельницького, а недавно Симона Петлюри, як до „погромників".

В чому річ? Таж російсько-совєтська імперія в однаковій мірі душить і українців, і жидів. Чи ж не було б якнайбільше вказаним, щоб українці і жиди сполучили свої зусилля для оборони проти спільної смертельної загрози?! Невже ж якісь там непорозуміння в минулому можуть перешкодити в тому, щоб тепер іти спільно в обличчі спільної небезпеки?

І які це були „непорозуміння"? Чи ми, українці, маємо справді такі великі гріхи супроти жидів? Чи цих „гріхів" не мають і жиди супроти українців?

Є серед українців одна політична група, а може лише один діяч у цій групі, що пропонує нібито кардинальний рецепт, який міг би допровадити (на його погляд) до нормалізації українсько-жидівських відносин. Для цього ми, українці, мали б визнати свою вину у . . . погромах, що мали місце в Україні в роках 1918-20. Чи такий рецепт до чогось мав би допровадити?

Поперше, „визнання вини" — це було б кинення на себе аж ніяк неправдивої плями. В Україні в цих роках справді мало місце жахливе явище погромів. Хто їх робив? Денікінці, совєтські відділи, неконтрольовані ніким повстанські банди і — в кількох дуже нечисленних випадках — вояки української армії, при чому винуватці були покарані — включно до розстрілу. Але організована політично й національно українська громада, що провадила в тих роках визвольну боротьбу, не тільки не відповідає за погроми, але вона їх активно й енерґійно поборювала. Як може бути відповідальний за погроми Петлюра (відомий зі свого філосемітського наставлення ще перед революцією і автор наказів про поборювання погромницької аґітації) або його співробітники, здебільшого українські соціялісти, які ще задовго до років визвольної боротьби йшли рука в руку з представниками жидівського населення в Україні у спільній боротьбі проти російського царату?!

Отже, не тут треба шукати „рецепти" на відпруження жидівсько - українських відносин, яке (відпруження) є безумовно в інтересах обох

(Закінчення на стор. 3-ій

ДИСКРИМІНАЦІЯ ДІТЕЙ

Діти народів Совєтського Союзу у його не російській частині дискримінуються потрійно: вони мають економічно убоге дитинство, їх беруть з малих літ на приціл русифікатори, їх малощо не з ясел індоктринують в комуністичному, читай — російсько - імперському дусі.

В одному не можна заперечити большевицькому режимові: як мало в якій іншій країні світу, в СССР звернено на дітей надзвичайно пильну увагу. Ще поки дійти до молодечого віку, майбутній громадянин проходить через цілий „комбайн" психологічно - ідеологічної обробітки, кінцевою точкою якої є встановлення на найвищому місці гіпсового бюсту Леніна, на місці, яке в нормальних обставинах посідає в людському відчутті лише Творець.

Надзвичайно яскраво виявилась імперська дискримінація дітей не російських народів в СССР під час грудневих відзначувань 50-річчя створення Театру Юного Глядача, ТЮГ, та лялькових театрів. У Москві відбулась відповідна „наукова сесія", з участю членів ЦК КПСС, не тільки режисерів ТЮГ'ів та водіїв ляльок.

На сесії були присутні міністер культури СССР К. Фурцева, міністер освіти ССCР М. Прокоф'єв та ін. Ідею створення перших театрів для дітей у Москві й інших містах Росії приписують В. Ленінові, авторові догми про партійність літератури. Партійними в СССР є й молодіжні та навіть лялькові театри. Лише вряди - годи пропускають в їх репертуарі народні п'єски - казки, але навіть і в казці про велетенську ріпку з'являється неґативний персонаж, який, як „соціяльно - злочинний елемент", виступає проти зусиль „колективу" витягти ту ріпку з землі...

На згаданій сесії з доповідей виявилось, що всього-на-всього в цілому СССР працює 44 театри юного глядача з акторами і 102 лялькові театри. З того в Україні є кругло 10 лялькових театрів (не враховуючи кількох сотень самодіяльних, переважно при школах) і лише три ТЮГ'и: в Києві, Харкові і Львові; з 1970 р. має розпочати працю щойно створений четвертий ТЮГ, у Дніпропетровському. Додаймо при цьому, що вистави в Харкові постійно відбуваються російською мовою (харківський ТЮГ закритий для т у р и стів українського походження, щоб вони не бачили наочно підтвердження думок І. Коляски про освіту й культуру в Україні). Ще не відомо, якою мовою даватиме вистави новостворений ТЮГ.

Дискримінація дитячого глядача в Україні, як кількісна, так і якісно - змістова, разюча, коли згадати, що до шкіл цього року пішло понад сім мільйонів дітей.

Але в СССР змушені жити понад 110 націй, народів і народностей, а всіх Театрів Юного Глядача лише 44. Та й ці 44 не всі показують вистави мовами не російських народів. У столиці Грузії, Тбілісі, наприклад, є грузинськомовний ТЮГ, є і „Русскій ТЮЗ". Чи не половина з 44 ТЮГ'ів у СССР російщать дітей у не російських країнах, а діти 90 інших не російських народів і народностей взагалі позбавлені змоги побачити вистави рідною мовою, навіть у своїх столичних містах.

Московська „Комсомольская Правда" з 17 грудня 1969 р. назвала театри юних глядачів та лялькові театри „театрами радости". Невелика, щоправда, радість, коли діти змушені дивитись на театралізовану комуністичну пропаґанду та ще й чужою мовою! Але навіть кілька народних казок чи перекладних п'єс для дітей світових клясиків, поставлених рідною мовою, як „Кіт у чоботях" П'єро чи казка „Івасик - Телесик", дають багато дитині, коли такі вистави відбуваються рідною мовою дітей.

Ділянка театрів для молоді й дітей різних народів в СССР — це одна з політичних ділянок так званого мистецького життя в імперії. На тому тлі ще важливішою здається діяльність Об'єднання Працівників Дитячої Літератури для українських дітей і молоді в країнах вільного світу. Однак, і по цей бік далеко не все гаразд із дитячо - молодечим театральним репертуаром.

Л. П.

З НАШИХ БУДНІВ

ЛИСТ 1969 РОКУ

Таку вже маю звичку, що під кінець року порядкую нагромаджену в проминаючому році пошту: дещо приходиться, з болем серця, ліквідувати, дещо залишаю в домашньому архіві, що напучнявів, ніироку, за 25 років скитальщини по саме нікуди. Зберігається у мене в цьому депозиті одне коротеньке, але дуже важненьке і вельми для мене цінне письмо, яке я охрестив „лист 1969-го року". Це відповідь-подяка за книжку „Перелетні птахи", яку я вислав до Південної Африки доброму землякові з Бібрецького повіту, графові Іванові Шептицькому, братаничеві Слуги Божого, Митрополита Андрея.

Граф Іван — це син Митрополитового брата, Лева Шептицького, землевласника в селі Прилбичах, що його замордували червоні в 1939 році. Сина, Івана, вивезли на Сибір, звідки, на підставі договору Сталіна з Сікорським, він був звільнений та залучений до армії Андерса, перейшов з нею цілу воєнну кампанію, був під Монте Касіно, а тепер доживає віку в країні діямантів і епатриду — Південно-Африканському Союзі в м. Преторії.

Ви можете спитати — які шляхи-дороги звели мене з достойним нащадком роду Шептицьких? Це, бачите, сталося дякуючи іншому землякові і доброму другові, Михайлові Брик - Дев'ятницькому з с. Дев'ятник, що є нашим культурним амбасадором у Голляндії і має такий характер, що любить зводити докупи всіх Бібречан, з цілого, можна б сказати, світу. Це він відшукав у Південній Африці графа Івана і порадив мені післати йому книжку про перелітних птахів, мовляв, граф така сама птиця, з обламаними крилами, нудить світом на далекій чужині і тужить за нашими рідними сторонами.

Лист-подяка за книжку, датований 25 травня 1969 р., починається по-українськи привітом „Слава Ісусу Христу", а далі польською мовою граф Іван пише:

„Дорогий Пане! Сердечно дякую за листа і книжку. Читаю її з приємністю і не раз сердечно сміюся. Приємно в тутешніх, поганих і важких умовинах любуватися твором краяна. Так безмірно багато в'яже мене з Бібрецьким повітом, особливо ж з Дев'ятниками! Шлю вияви сердечности!" А наприкінці по - українськи: „Щирий привіт!"

Вже після одержання цього листа повідомив мене Михайло Брик, що до збірника про Полудневу Бібреччину, що його колеґа Брик підготовляє, граф Іван написав передмову і присвятив її світлій пам'яті свого стрийка, в світському житті — графа Казимира Шептицького, а в духовному — о. Климентія, ігумена монастиря оо. Студитів в Уневі (помер на засланні). Граф Іван просить відшукати в Ню Йорку мистця Михайла Мороза, автора портрета о. Климентія, і рекомендує дати репродукцію цього портрета до збірника. В своїй передмові, між іншим, граф Іван пише:

„Знайомих людей щораз менше. Старші повмирали, а молодші мене не пам'ятають. Тільки, можливо, ще десь там у нас, над ярами, і дальше шумлять буки пісню про давні часи. Пісню, для яких тепер немає місця, бо та пісня така стара, як світ, стара, як час... І тут, у далекій Африці, чую гомін тієї пісні з Дев'ятник, шумить вона мені тут у безсонні ночі, і тоді жаль великий і туга стискають моє горло... І тоді беру до рук дорогоцінний скарб — два листки з дев'ятницького бука, і знову приходять сонячні спомини про рідні сторони, рідних людей..."

Інер

Микола Плав'юк

ПРАЦЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ В 1969 РОЦІ

(Звіт генерального секретаря на пленарній сесії в Торонті 28 грудня 1969)

(2)

Президія Секретаріяту СКВУ неприготовила Правильника праці комісій чи рад, про що була мова на останньому пленарному засіданні. Сталося це в першу чергу тому, що в нашій опінії треба змінити дотеперішню поставову, в згоді з якою ради чи комісії діють поза Секретаріятом СКВУ. Життя вказує, що такий стан не зовсім себе виправдує. І так, Комісія пресово-інформаційних справ фактично вела свою працю через апарат Бюра СКВУ. Комісія прав людини є окремою формою для акцій і виступів на міжнародному форумі, які не все доцільно ставити від імени СКВУ, проте праця цієї комісії мусить практично бути ведена апаратом СКВУ, і тому не може вона бути поза Секретаріятом СКВУ. То саме можна сказати про СКВОР, Світову Раду Суспільної Служби і інші. Іншими словами, комісії чи ради є додатковими співробітниками-спеціялістами для поодиноких ділянок, які повинні діяти при Секретаріяті СКВУ, і їм ми повинні дати до диспозиції апарат Бюра, а то й фінансову допомогу. В такий спосіб ми зможемо фахово поширити й поглибити діяльність Секретаріяту СКВУ.

Може п р и к л а д Комісії церковно-релігійних справ найкраще ілюструє доцільність такого взаємовідношення. Факт, що в складі тієї комісії є високопоставлені авторитети нашого церковного життя, давав нам можливість завжди мати потрібну консультацію в цих справах. І якщо постава Секретаріяту СКВУ не зійшла на жадну із крайностей на тлі відомих подій у нашому церковному житті, якщо Секретаріят СКВУ провадив певну продуману акцію і не впав жертвою тиску не все продуманої до кінця опінії маси то в цьому велика заслуга згаданої Комісії. Думаю, що таке взаємовідношення мусить бути й на інших відтинках нашого життя, така співпраця мусить бути з усіма іншими комісіями.

Тому наша рекомендація на майбутнє: не відділяти комісій і рад від Секретаріяту СКВУ, а радше зблизити і затіснити співпрацю з ними, бо це вийде на користь як Секретаріятові СКВУ, так і поодиноким комісіям чи радам.

4. Акція проти посилення русифікації України:

Точний проєкт такої акції був розплянований на цілий 1969 рік. Він був схвалений на лютневому засіданні Президії Секретаріяту. І екзекутивному директорові доручено в співпраці з поодинокими секторами нашого життя ту акцію проводити. Постава до тієї акції була різна. Найкраще вона була поставлена нашими церковними чинниками, знайшла вона зрозуміння серед жіночих організацій, студентства, Ради Суспільної Служби та наших крайових громадських централь. На різних з'їздах були схвалені належні резолюції, було поміщено багато інформаційного матеріялу в чужомовній пресі різних країн про русифікацію України. Передано ряд меморіялів чи то прямо від Секретаріяту СКВУ, чи крайових громадських централь до урядів країн нашого поселення в цій справі. На жаль, дуже холодно до тієї справи віднеслися наші політичні чинники, які, як не дивно, не вважали за доцільне висловитись в серії загальних виступів проти русифікації політичного життя України. Ба що гірше — саме ця акція стала притокою для деяких дуже різких і необоснованих виступів представників ДЦ УНР і інших політичних середовищ проти Секретаріяту СКВУ.

Знов і в цій справі Президія Секретаріяту рекомендує під розгляд пленарній сесії проєкт дальшейдучої постанови про відносини між Секретаріятом СКВУ і ДЦ УНР і українським політичним світом. Саме життя підказує необхідність цього, всі наші політичні чинники ствердили, що нашої постанови з пленарної сесії 1968 р. не вистачає і тому нам слід зревідувати чи точніше поширити ту постанову так, щоб вона дала змогу новій Президії Секретаріяту СКВУ уникнути ті труднощі, з якими ми зустрілись в останньому році.

5. Постанова в справі пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі в Арґентині.

Виконуючи її, Президія Секретаріяту СКВУ видала в цій справі належний заклик до наших крайових централь. Тільки, здається, КОУГУЦУ позитивно відгукнулось на цей заклик. Всі інші централі не зареаґували на нього. Це викликало деяке огірчення серед організованої української спільноти в Арґентині. Слід нам і на цьому засіданні відзначити, що наша спільнота в Арґентині зробила черговий крок в тому напрямі через закінчення конкурсу на проєкт і входить тепер в остаточну фазу — побудови пам'ятника в 1971 році.

В загальному українському інтересі є використати цю подію для належного заманіфестовання у к р а їнської справи в країнах Латинської Америки. Роля цих країн важлива, а між ними Арґенина зокрема є ключовою для ряду різних українських акцій. Але важко нам буде відігравати якусь ролю в тих святкуваннях з нагоди відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, впливати на зміст і характер, якщо ми так холодно відносимось до акції побудови цього пам'ятника. Рекомендую більш позитивне відношення до тієї справи, зокрема тепер, коли вони звернулись через Секретаріят СКВУ, до наших кредитових кооператив і господарських установ з проханням допомогти їм у закінченні збірки фондів на ту ціль. Ми мусимо подбати про те, щоб і ця справа не завмерла так, як наш заклик з початку 1968 року, бо це буде таки компромітувати нас перед українською спільнотою в Арґентині.

6. Постанова в справі патріярхату Української Католицької справи та в справах тієї Церкви на терені Польщі.

Заклик Президії Секретаріяту в цій справі мав багато кращий відгук, як у попередній справі. М о ж е м о ствердити, що в цій ділянці зроблено поважний поступ, з'ясовано чітко постанову нашої громади і доведено до того, щоб заіснувала співзвучність між поставою Єрархів Української Католицької Церкви та нашою громадою. Це, одначе, ми не можемо приймати як звільнення нас від дальшого ведення тієї акції. Вона ще не завершена створенням Патріярхату Української Католицької Церкви і тому й наша роля не закінчена.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

УСПІШНА ЗБІРКА НА АНГЛОМОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Вінніпег. — У зв'язку з недалеким 100-річчям з дня народження видатного українського письменника, співця українського села на Заході України Василя Стефаника, Видавничий Комітет пожвавив збіркову акцію на англомовне видання його творів. Дирекція Культурної Фундації ім. Т. Шевченка в Канаді передала на той фонд 1 500 дол., окремі громадяни жертвують стодолярові й менші суми. Представник Видавничого Комітету Т. Кобзей інформував на сторінках „Українських Вістей" з Едмонтону 4-го грудня 1969 р., що „збірка продовжується з успіхом, і є надія, що до кінця 1969 р. буде зібрана потрібна сума грошей". Століття з часу народження письменника-новеліста Василя Стефаника припадає на 1971 рік.

Увага! ***Увага!***

Відділи УНСоюзу

БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ!

В неділю, 18-го січня 1970 р.

в год. 2:00 по полудні

в залі

УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ СВ. МИХАЇЛА

у FRACKVILLE, Pa., Route # 122

— відбудуться —

НОВОРІЧНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОКРУЖНІ ЗБОРИ

в яких повинні взяти участь Окружні Урядовці та Представники і Урядовці наступних Відділів УНСоюзу.

БЕРВІК 164, 333	МЕК АДУ 7
ЦЕНТРАЛІЯ 90	МАЙНЕРСВИЛ 78, 265
КОЛДЕЙЛ 201	МТ. КАРМЕЛ 2
ФРЕКВИЛ 242, 382	НОРТГУМБЕМЛЕНД 357
ФРІЛЕНД 429	ШАМОКІН 1
ГЕЗЛЕТОН 85, 314	ШЕНАНДОАГ 98
МАГОНОЙ СИТІ 305	СТ. КЛЕР 9, 31, 228
МАГОНОЙ ПЛЕЙНС 365	

В ПРОГРАМІ:

1. Звіт про працю Округи в 1969 році;
2. Конвенційна кампанія Округи;
3. Різні справи.

У Зборах візьмуть участь:

Ярослав Падох

головний секретар УНСоюзу

— і —

Адольф Словік

обласний організатор УНСоюзу

До участи в Зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу та широкий загал Українського Громадянства цілої околиці.

Г. СЛОВІК, секретарка — М. ГЕНТОШ, голова ОК — С. МАЗУР, містоголова

„Кобзар" Т. Шевченка виточено на маковій зернині

Надзвичайну, унікальну вмілість і майстерність виявив український майстер мініятюр Микола Сядристий: на маковій зернині він зумів вирізьбити зображення книжки, на якій під дуже побільшуючим шклом можна прочитати напис: Т. Шевченко, „Кобзар". Цей мініятюрний, „маковий" експонат показується тепер на Виставці мініятюр в Історичному музею УССР у Києві. „Культура і Життя" з 21-го грудня 1969 р. інформувала, що на виставці можна побачити й золотий замок із ключем, який „змонтовано на зрізі волосинки, найменшу в світі книжку — „Кобзар" Т. Г. Шевченка, портрети видатних діячів науки і культури України, музичні інструменти у футлярах, що їх виточено з макових зерен".

СПЕЦІЯЛЬНІ РІЗДВЯНІ ТЕЛЕВІЗІЙНО-РАДІОВІ ПЕРЕДАЧІ

ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ Р. МАРИНОВИЧА

з Вашинґтону, Ню Йорку й Чикаґо.

НАВЕЧЕРЯ, 6-го СІЧНЯ: Чикаґо — год. 10:30 веч. — WCIU-TV (UHF), русло 26 — Chicago, Ill.; Вашинґтон, Д.К. — год. 10-та веч. — WCTS-FM, 91.9 — Washington, D.C.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ, 7-го СІЧНЯ, год. 8:30 вранці, WHBI-FM, 105,9 — New York City.

•

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та з НОВИМ РОКОМ

всіх своїх ВШ. Глядачів, Слухачів і Спонзорів, Прихильників і Противників, Родину та всю Українську Спільноту тут і на рідних, поневолених землях, вітає і найщиріші побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— пересилає —

РОМАН МАРИНОВИЧ з РОДИНОЮ

Керівник Програм

В Чикаґо! ***В Чикаґо!***

Ukrainian American Civic Center, 845 N. Western Ave. Тел.: AL 2-9209

Неділя, 4-го січня — Двічі: год. 3-тя і 6-та вечора.

П'ЯТЬ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ФІЛЬМІВ ПЕРШОРЯДНОЇ ПРОДУКЦІЇ

1. Вбивство сл. п. Ст. Бандери і д-ра Л. Ребета.
2. Українське Різдво, Новий Рік і Йордан.
3. Різдво в сучасній Німеччині.
4. Вітайте Пане Президенте!
5. Тризуб (Філядельфія) і УСК (Ню Йорк) в акції.

ЧИСТИЙ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СПЕЦІЯЛЬНУ РІЗДВЯНУ ТЕЛЕВІЗІЙНУ ПРОГРАМУ.

До ласкавої, численної участи запрошує

АДМІНІСТРАЦІЯ

Увага! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ та ОКОЛИЦІ Увага!

Т-ВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ВІДДІЛ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА

— відбудуться —

в неділю, 1-го лютого 1970 р.

в залі УСО „ТРИЗУБ"

4932 Н. Брод вул. в Філядельфії, Па.

в год. 3-ій по пол.

Окрім Членів Т-ва, запрошується рівнож Прихильників, та всіх, хто цікавиться долею Української Католицької Церкви.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

Увага! Гартфорд і околиця! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ м. ГАРТФОРДУ, Конн.

сердечно запрошують Всіх на

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

що відбудеться

в суботу, 10-го січня 1970 року

о год. 8-ій веч., в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

961 Ветерсфілд Аве., в Гартфорді, Конн.

при звуках оркестри „ДНІПРО" п. О. СТРОЦЬКОГО

Ініціятивний Комітет Збірки

„ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

м. Нюарку та Околиці

запрошує Представників Товариств і ширше Громадянство

НА НАРАДУ

яка відбудеться в НЕДІЛЮ, 11-го СІЧНЯ 1970 р. о год. 6:30 веч.

в залі УНДому при 140 Проспект Евню в НЮАРКУ, Н. Дж.

мґр. Ярослав Рак, голова — С. Букшована, секретар — д-р Д. Миндюк, касир

НА ВИСТАВЦІ СОФІЇ ЗАРИЦЬКОЇ

Нюйоркський 64-ий Відділ СУА не міг нічого цціннішого і кориснішого затіяти, як улаштування індивідуальної виставки такої оригінальної і небуденної малярки, як Софія Зарицька. Зрештою, це один із тих рідкісних випадків, коли приказка: „ліпше пізно, як ніколи", має своє застосування, бо така її виставка повинна була вже відбутись бодай яких п'ять років тому. І може це було б помогло дещо, старшій, повдовілій (по мужеві: Омельченко) мисткині, та може вона не дійшла б до такої убогости, без текучої води, електричного світла і газу.

На відкритті виставки маляр П. Холодний мол. відчитав цікавий, може дещо надто побіжний, реферат про малярку. Виставлено 32 праці (2 поза каталогом). Більшість образів походить із приватних збірок і тільки 12 картин на продаж, що з них, у день відкриття імпрези, більшість продано.

Софія Зарицька — це малярка, яка займає особливе місце в українськім малярстві, вже завдяки своїй техніці, що вона нею здебільша послуговується. Ця техніка — це монотипія (фарбу треба накласти на металеву плиту, а потім відбити на матеріялі). Мистців, що вживають цього нелегкого технічного засобу, в нас майже немає. Крім монотипії, вона користується теж пастелями, олією, технікою ґвашу, або і комбінаціями, як напр. монотип-олія („Свята Родина" — проєкт вітражу), тощо. Очевидно, що всі ці її засоби техніки зводяться до спільного знаменника і звучать „монотипічно".

Самі малюнки Зарицької — це безгомінка ніжність; безгомінка, не тільки не криклива, але глибоко зворушлива і заторкуюча саму душу. Ніжний кольорит артистки не дуже „бере" масову публіку, не притягає любителів яскравостей; себто її не купують ті, що їх приманює ефект. Зарицька творить для тонких смакунів, для одиниць із справжнім мистецьким нахилом.

Вона жінка, то й не диво, що твори її переважно з жіночого світу: Тема: „В задумі", „Трудящі жінки", „Дві Еви", „Материнська любов", „Хвора доня", „Мадонна", „Свята Родина". Потім ще те, що найподібніше до жінки: квіти і квіти; в неї навіть „Буря" — це квіти. Рисунок її жіночих постатей — це щось посередині між Мікель Анджелем і її учителем О. Новаківським. В жіночій головці стрінете щось із чару Ботічеллі („Замріяна дівчина"). Кольорит, що пов'язаний цупко з її технікою, це найбільший атут Зарицької, це її незабутня магія. Важко повірити: яскрава темно-синя барва: ультрамарина, в її уживанні набирає цікавої лагідности, бо побіч ультрамарини вона ставить темно-брунатну чи темно-зелену відлигу. Та ультрамарина переходить часто в гаму ясно-синю із зеленкавими, цеглястими, помаранчевими, часто жовтими мазками („Мадонна" олія, „Дві рідні сестри", „Люди в гіпнозі", „Лілеї", „Рожі" й ін.). Тому майже незрозумілим явищем у неї одні... сірі „Хризантеми"; може щось похоронне? Та це виняток.

Важко рішити, що найкраще у тому показі. Бо і „Свята Родина" в синьо-зеленкаво брунатній натузі, і яблуневоцвітна „Юність" і „Барвисті квіти в природі" немов нилим, і приманливі „маки": одно краще за другого! Сподіваємось, що незадовго доведеться нам ждати, щоб подивляти її ще більшу у кращій залі, наступну виставку.

Теодор Терен-Юськів

НОВЕ ВИДАННЯ!

ВАСИЛЬ ВОЛИЦЬКИЙ

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

Передмова слово проф. д-ра І. Витановича • Пів-тверда обкладинка роботи мистця-маляра Богдана Певного • 21 ілюстрація • Люксусовий папір • Ціна $2.00

Замовлення слати:

SVOBODA, 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303

ПРИВІТ, УКРАЇНО, ТОБІ

Під таким кличем Товариство Прихильників Української Народної Республіки, відділи: Бавнд-Брук, Нюарк-Ірвінґтон, Філядельфія, Трентон та Ню Йорк влаштували Ювілейну Зустріч з Українським громадянством з нагоди 20-ліття їхнього заснування.

Зустріч відбулася на „Українському селі" в Бавнд-Бруці, Н. Дж., 5 жовтня м.р.

В програмі зустрічі було: Молебень в намірені Українського народу, привітальне слово Голови Головної Управи Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки проф. Івана Паливоди, виступ жіночого хору „Горлиця", що існуй при товаристві прихильників УНР, м. Нюарку, під кер. дир. В. Пташинського, спільна деклямація учнів старших кляс „Рідної Школи" при Парафії Святого Вознесення, м. Нюарк, Н. Дж., ряд музичних точок молодого акордеоніста П. Каневського, деклямація „Лілея", що її по мистецьки виконала учениця 9-ої кляси Рідної Школи Галина Гончаренко та українського танку Коломийка, що його виконали в українських строях Аня Гаврюшенко та Оксана Федоренко.

Привітальну телеграму віце-президента УНР проф. М. Степаненка присутні зустріли оплесками.

Зустріч закінчено винесенням відповідної резолюції.

Весь чистий дохід призначений на потреби Державного Центру Української Народної Республіки. **Ю. С.**

ЗВІТ

Комісії Фонду Верховного Архиєпископа

ПРИ КОМІТЕТІ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

В часі від 12-го грудня 1969 до 20-го грудня 1969 р. слідуючі особи зложили свої пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа:

По 1.000.00 долярів: Д-р А. Гудзяк, д-р Р. і Н. Кравчук (раніше $1.000.00), та д-р М. і М. Логаза; разом . . . 3.000.00

По 500.00 дол. І. Джус, П. Кісіль, (раніше $500.00) І. і А. Кульчицькі, та Т. Лешко (раніше $500.00); разом $2.000.00

По 300.00 долярів: І. Кузь. $300.00

По 150.00 долярів М. Лозинський $150.00

По 100 долярів: Д-р Баран, (раніше $250.00), І і О. Вербицькі, д-р В. Вірщук, Р. і О. Гасцькі, П. і А. Дармограї, Л. і Л. Зелик, І. Кефор (раніше $100.00), М. і Л. Прокоп, та П. Роговський (раніше 100.00) разом $1.300.00

По 50.00 долярів: З. і Р. Васильців, Е. Кіляр, О. Куницька, (раніше $1.000.00), „Самопоміч" — Федеральна Кредитова Кооператива в Ню Йорку, (в пам'ять бл. п. І. Шепаровича), О. Сим, (раніше $50.00), д-р І. Хома, та д-р Б. Цимбала; разом . . . $350.00

По 40.00 долярів: Козак-Дерещ-Шипайло, та Чорноморська Січ — Бріджова Ланка (в пам'ять бл. п. Я. Ковалишина); разом . . . $80.00

По 30.00 ддолярів: СУА — Відділ 82 . . . . . $30.00

По 25 долярів: М. і Я. Левицькі, Е. Манацький (раніше $25.00), О. Петрович, „Самопоміч" — Об'єднання Українців у Америці (в пам'ять бл. п. І. Шепаровича), О. і С. Стецура, М. Стисловович (в пам'ять бл. п. М. Стисловича), І. Флис (в пам'ять бл. п. І. Шепаровича); разом $175.00

По 20.00 долярів: С. Й. деВасіль, Р. Горбачевський, Т. Ґелемей, С. Карваш, Ю. Кравець, К. Салук, Е. і Л. Храпливі раніше 25.00 дол. — в тому $10.00 в пам'ять бл. п. О. Білоґан); разом . . $140.00

По 10.00 долярів: І. і Л. Гурик, В. Дармохвал, Р. і Л. Раковські, М. Ржепецька та Б. Фостяк — всі в пам'ять бл. п. І. Шепаровича, а крім того: В. Воронка, Б. Лівчак та В. Крупа; разом . . $80.00

По 5.00 долярів М. Головей, Р. Гуглевич, Г. Дудка, та Д. Стахів — всі в пам'ять бл. п. І. Шепаровича, а крім того: Н. Власов, Р. Кіляр та О. Кульчицький; . . . $35.00

Нижче 5.00 долярів: М. Лозинська, Е. Манацький, В. Нестерчук, А. Чубатий, та С. Шуган — в пам'ять бл. п. І. Шепаровича; разом... $11.00

Разам . . .	$ 7.651.00
Раніше вплинуло	62.431.00
Разом впливи по нинішний день . . .	$70.082.63
Переслано досі Їх Блаженству . . .	$61.500.00
Остається до диспозиції Їх Блаженства . . .	$ 8.582.63

За Президію Комітету:

Роман Гуглевич, голова

За Комісію Фонду Верховного Архиєпископа

Д-р Богдан Олесницький, голова Комісії

Ераст Куровицький скарбник Комісії

ІЗРАЇЛЬ, СССР І УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ВІДНОСИНИ

(Закінчення зі стор. -2ої)

сторін. „Визнанням своєї вини" ми нічим не поможемо, а тільки попсуємо всю справу. Яка є т. зв. „наша" вина в порівнянні, наприклад з тим, що заподіяли жидам гітлерівські нацисти? А проте, Ізраїль має тепер дипломатичні зносини з Німеччиною, яка хоч і вирікається злочинів Гітлера супроти жидів, але все ж таки не може заперечити фактів, що в тих злочинах участь брали широкі кола німецьких громадян.

І тому, на нашу думку, не йдеться про минулі справи. Жидівська інтеліґенція напевно добре розуміє, що українці жадні антисеміти і жадні „погромники". Йдеться про те, щоб знайти спосіб переконати жидівські провідні кола, що падіння російської імперії і відновлення на її місці суверенних держав неросійських народів — в першу чергу української держави — лежить в інтересах жидівського населення, що перебуває тепер в СССР і зокрема в Україні, в інтересах жидівської держави — Ізраїлю і в інтересах світової жидівської громадськости. Коли це станеться, тоді автоматично зникнуть обвинувачення українців в антисемітизмі і тоді налагодиться українсько-жидівська співпраця, яка безумовно є в інтересах обох народів. І тоді — може! — наблизиться час, коли й українці, і жиди, що перебувають тепер в межах російсько-совєтської імперії, побачать над собою світанок свободи.

В ОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДОНЕЧКИ

бл. п. НАДІЇ БОДНАР

будуть відправлені слідуючі

СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ:

в днях: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 і 14 СІЧНЯ 1970 р. в Церкві СВ. МАРІЇ, ОЗОН ПАРК, Н. Й.

і дня 8-го СІЧНЯ 1970 р. в Церкві СВ. ДМИТРІЯ, ТОРОНТО, Канада

РОДИЧІ, БРАТ і РОДИНА

Субота, 10-го січня 1970 р., год. 9-та веч.

В залі Українського Народного Дому

140 — 2-га Avenue, в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Український Спортовий Клюб в Ню Йорку — влаштовує

ТРАДИЦІЙНУ МАЛАНКУ

Оркестра пані Ірени Біскуп

Проситься резервувати столи в Домівці УСК-у.

Субота, 31-го січня 1970 року

В ЗАЛІ ROOF GARDEN HOTEL PIERRE

5th Avenue at 61th Street, New York, N.Y.

Вступ за запрошеннями. Стрій вечірній.

ОРКЕСТРА: АМОР

Коктейлі: 7:30 веч. Початок Бенкету і Балю 8:30 веч.

Вступ на Бенкет і Баль: $30.00. Студенти на Баль: $7.50

Чеки виписувати на Ukrainian Medical Association.

Українське Лікарське Т-во Північної Америки — Відділ Метрополії Ню Йорк

— влаштовує —

БЕНКЕТ І БАЛЬ

З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Зголошення приймає до 17-го січня 1970 р.

Roman Kysilewskyj, M.D.

625 East Passaic Avenue, Bloomfield, N.J. 07003

Квитки виключно в передпродажі. Дохід на добродійні цілі.

ЗГОЛОШЕННЯ ДЕБЮТАНТОК приймає

п-ні О. ТЕРЛЕЦЬКА

233 Eastern Parkway, Newark, N.J. 07106

Тел. (201) 375-2568

Помилково подано в запрошеннях тел.: ч. 743-2568 — просимо поправити.

Сердечно запрошуємо всіх дотеперішніх дебютанток.

КОМІТЕТ

УРОЧИСТЕ СВЯТКУВАННЯ 10-РІЧЧЯ АРХИПАСТИРСЬКОГО СЛУЖІННЯ

Заходами духовенства та вірних УПЦеркви відбулись 14-го грудня 1969 р. в Едмонтоні урочисті святкування 10-річчя архипастирського служіння Високопреосвященного Владики Андрея, Архиєпископа Едмонтону і західньої Канади та 40-річчя його священства.

Святкування почались благодарственним молебнем у катедральному соборі св. Івана, що його відслужив Преосв. Владика Борис з Вінніпеґу в сослуженні духовенства західньої єпархії УГПЦ. Безпосередньо по молебні відбувся ювілейний бенкет в авдиторії при катедральному храмі св. Івана о год. 6-ій вечором з багатою програмою. І катедральний храм і авдиторія були виповнені вщерть вірними і гістьми. В святкуваннях приняв теж участь Владика УКЦ Кир Ніл у товаристві митрополичого радника о. В. Тарнавського, як теж минулого року Його Високопреосвященство Владика Кир Андрей приймав участь у відзначенні 25-ліття архипастирського служіння Владики Кир Ніла. Тоді Владику Андрея, який прибув до авдиторії св. Василія В. в товаристві о. прот. М. Юрківського, вітали приявні бурхливими оплесками; також тепер зустріли бурхливими оплесками Владику Кир Ніла при Його появі на залі, як теж його привітальне слово в шану Ювілята. З радістю слід підкреслити, що Владики обох наших Церков приймали продовж останнього 10-річчя спільно участь у прилюдних святкуваннях роковин державности і соборности України, святочних концертах у шану Тараса Шевченка та відслужили урочисто благодарственний молебінь в 1966 р. в „Елк Айленд" парку. з нагоди 75-річчя українських піонерів, для відзначення яких прибув з Оттави тодішній прем'єр Канади Л. Пірсон. Взаємна пошана і тісна співпраця обох Владик може бути хіба зразком такої ж співпраці Владик обох наших Церков не тільки в Канаді. ЗСА, але в цілому розсіянні українців у вільному світі. Це найкращий зразок співпраці в дусі екуменізму українців обох віровизнань, що зміцнить надії наших братів в Україні та допоможе перемогти всі перешкоди, що їх кидають нам під ноги вороги Христа й України.

На ювілей наспіло безліч привітань: від найвищих церковних і державних достойників: Отже Владика Борис передав привітання від Блаженнішого Митрополита Іларіона, який внаслідок недуги не міг особисто взяти участь. Далі привіти наспіли: від Високопреосвященнішого Владики Архиєпископа Михайла з Торонта, Митрополита Мстислава, Владик Олександра і Паладія, з Австралії, з Европи, від королеви Єлисавети II, генерального губернатора Канади Міченера, прем'єра Канади П'єра Трюдо, заступника президента УНР в екзилі проф. М. Степаненка, від лідера опозиції Стенфілда, колишнього прем'єра Канади Дж. Діфенбейкера, сен. Юзика, прем'єра Альберти Г. Строма, посадника Едмонтону, послів, тощо. Відчитування привітів тривало поверх півгодини. Крім привітального слова Владики Кир Ніла привітання склали ще: від Консисторії УГПЦ її голова митроп. прот. Ф. Керницький, від духовенства західньої єпархії — о. прот. Д. Лучак, від вірних зах. єпархії — кол. посадник В. Гавриляк, від складових організацій СУС — К. Теличко, від відділу КУК в Едмонтоні — голова Р. Осташевський, від управи інституту св. Івана — ректор Ю. Загарія. З доповіддю про різнogранну діяльність Ювілята виступив Владика Борис з Вінніпеґу. Ювілят перше 10-ліття свого служіння провів на Підляшші, опісля був настоятелем собору Успіння Божої Матері в Грубешові і благочинним грубешівської округи. В 1938 р. пережив релігійне переслідування православних українців поляками і нищення православних храмів Божих Польщею на Холмщині і Підляшші. Далі перебував у Холмі, де був членом холмсько-підляської консисторії УАПЦ, головою ділового комітету відновлення холмського катедрального собору, членом архиєрейської ради, членом єпархіяльного суду, головою духовної консисторії, професором і ректором духовної семінарії в Холмі та приймав діяльну участь в суспільно - кооперативному житті в Холмі.

Коли ж під впливом воєнних подій опинився в зах. Европі, поглибив свої студії в університеті в Берні в Швайцарії, звідкіля переїхав до Вінніпеґу, де був настоятелем собору Покрови Божої Матері, заступником голови консисторії УГПЦ, настоятелем, професором і заступником декана богословського факультету колеґії св. Андрея у Вінніпезі, опісля адміністратором зах. єпархії УГПЦ і настоятелем катедрального храму св. Івана в Едмонтоні від 1-го вересня 1958 до 1-го липня 1959 р., коли то був обраний надз. собором і висвячений як правлячий єпископ митрополитом Іларіоном на зах єпархію Канади, де розвинув дуже оживлену діяльність, звертаючи головну увагу на молодь, зорганізовану в СУМК (і в Пласт-і, відвідуючи зокрема пластову молодь в літніх таборах — примітка моя — М. Х.)

Діти вручили Ювілятові квіти з привітаннями, а хор старшого відділу СУМК при катедрі св. Івана, під проводом Р. Солтикевича, виконав „Рідну пісню" — муз. Є. Козака та „Величає душа моя Господа" — муз. архиєпископа Михаїла, з сопрановим сольом п-ни Фарини. Як солісти виступали: п-ні добродійка Оксана Олекшій (сопрано) відспівала дві пісні: „Сирітка на небо дивилась" — муз. Лопатинського і „Веснівка" — муз. В. Матюка та проф. Дометій Березенець (баритон), який виконав: „Сонце заходить" — муз. Я. Степового та „Крилець, крилець" в музичній обробці З. Лиська. Обом солістам акомпаніювала п-ні В. Доброліж, і всі троє збирали заслужені оплески за мистецьке виконання. Концертову частину закінчив виступ хору катедрального собору св. Івана., під орудою Р. Солтикевича, який відспівав кант: „Через поле широкоє" — муз. Демуцького - Котка (солістом виступав д-р Л. Фарина) та „Хваліть ім'я Господнє" — муз. Архиєпископа Михаїла.

Від Ювілейного Комітету привітав Ювілята Владику голова і настоятель катедрального храму св. Івана о. прот. О. Хом'як, і тоді о. прот. Г. Василів та адв. П. Лазаревич піднесли Владиці Ювілятові ювілейний дар: панагію та архиєрейський нагрудний хрест, що їх надів Ювілятові Владика Борис. Мило зворушений Владика Андрій підкреслив у свойому слові свою радість, що став священослужителем. І якщо б нині мав вибирати, на який ступити шлях, вибрав би священослужения Богові. Опісля склав сердечну подяку всім промовцям, висловлюючи зокрема свою радість з приводу приявности і виступу Владики Кир Ніла, виконавцям програми та Ювілейному Комітетові за урочисті святкування. Програмою проводив вдатно о. прот. Остап Фляк, секретар Ю. Комітету. Святкування започатковано і закінчено молитвою.

Мистецьке оформлення сцени і програми виконав мистець Вадим Доброліж.

М. Х.

ЦЕСУС дякує жертводавцям

Монтреаль. — Управа Центрального Союзу Українського Студентства під керівництвом д-ра Б. Футея, в підготовці до З'їзду-Конференції Українського Студентства в Европі, влітку 1969 року, зверталася до українського суспільства за фінансовою допомогою на покриття деяких організаційних видатків конференції. Надійшло, 378.50 долярів На це по 50 дол. жертвували: Зеня Радченко з Каліфорнії, The New Community Savings and Credit Union (Saskatoon), Кредитова Спілка „Будучність" в Торонті, Security Savings and Loan Ass'n (Chicago):

По 25 дол. — Українська Національна Кредитова С-ка в Монтреалі. Українська Народна Каса в Монтреалі, FUTURE Credit Union (Detroit), Петро та Ольга Яшинські з Торонта;

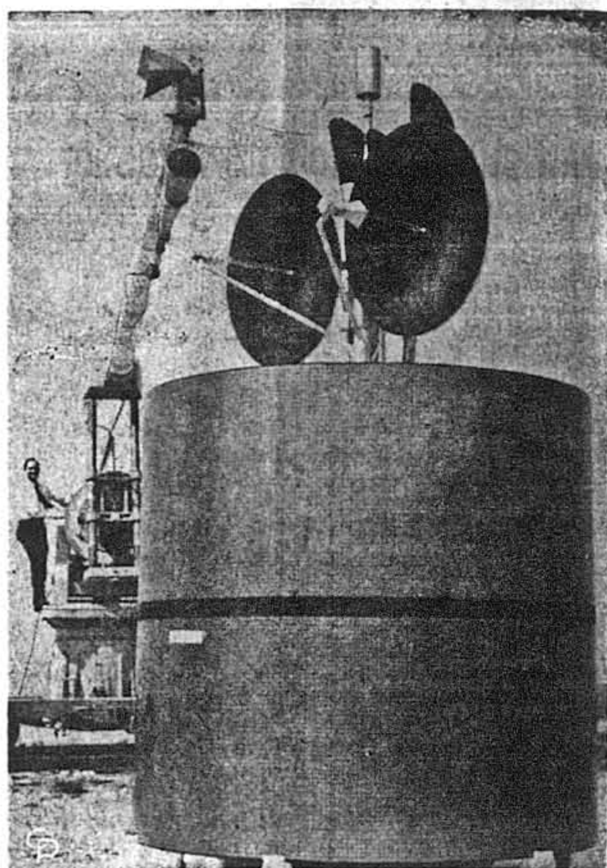
По 10 дол.: Л. Пилипенко, Константин Келебай, Иосиф Павляк, Володимир Клос, Д. Чабин;

По 5 дол.: Слава Гузіль, Д. Шолдра, І. Демиденко, Н. Гикавий;

По 3.50 дол.: В. Ємець; 3 дол. Ю. Бачинський, Ф. Іскало. Центральний Союз Українського Студентства щиро дякує всім жертводавцям. Зокрема дякуємо вільній українській пресі, тим газетам, що своїм посередництвом уможливили нам перепровадити кампанію. Щире спасибі. З нагоди Різдва Христового та Нового Року Центральний Союз Українського Студентства бажає всьому українському народу Веселих Свят.

Богдан Футей, президент
Ярема Келебай, скарбник

ІНТЕЛСАТЕЛІТ 4 — ЦЕ ВЕЛИКАН

На світлині інженер Летунської Кампанії Гюз — Доналд МекКарті випробовує радіову стацію, наставляючи різні антени. Це дістся на пагорку біля Лос Анджелесу в Каліфорнії. Фірма Гюз збудувала 4 такі сателіти. Кожний із них зможе передавати понад океан майже 6,000 телефонічних розмов, або 12 кольорових телевізійних програм.

На пропаґування Леніна мобілізували навіть есперантистів

Київ. — Голова „Республіканської Есперанто-Комісії Українського товариства дружби" Н. Андріанова поінформувала на сторінках „Літературної України" з 23 грудня м. р., що клюб того товариства в м. Ялті 10 років збирав „закордонну Лемініану" серед есперантистів, знавців штучної мови в різних країнах світу. Матеріяли про перебування Леніна на німецькій території прислав мовою есперанто „старий комуніст з Ляйпціґу Отто Баслер, старий фінський комуніст з м. Турку Н. Кавеніус, цінні матеріяли одержано з Лондону" і т. д. Одночасно, згадана Есперанто-Комісія розсилала за кордон різні матеріяли мовою есперанто, пропаґуючи ідеї Леніна. Ця ж ЕсперантоКомісія пропонує видати фотоальбом „По ленінських місцях" з підписами різними мовами, у тому й есперанто, „з нагоди славного ленінського ювілею, до якого готується все людство".

Нюарк, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕНО 40-річчя ОУН

Старанням Організації Українського Визвольного Фронту Нюарку - Ірвінґтону відзначено 19-го жовтня м. р. 40-річчя ОУН.

Бенкет-зустріч відкрив інж. М. Семанишин, молитву провів парох УКЦеркви о. д-р Михайло Гринчишин. Тостмайстром був професор Сетон Голл унуверситету д-р М. Чировський, який представив численних гостей і репрезентантів організацій, що засіли за головним столом. Накінець присутній за головним столом А. Кейбіда, представив зібраним менаджера на повіті Ессекс за вибір В. Кейгіла на губернатора, Дж. Волгавзера, який прочитав привіт від конґресмена В. Кейгіла з нагоди відзначення 40-річчя ОУН. Між іншим конґресмен В. Кейгіл в листі заявляє, якщо він стаее губернатором стейту Ню Джерзі, то 22-го Січня 1970 р., він проголосить „Українським Днем" у нашому стейті.

Мґр. Я. Рак відчитав доповідь-спомин про часи УВО і ОУН на українських землях.

Після доповіді д-р М. Чировський представив репрезентантів від 20-ох товариств і організацій.

В гарній мистецькій програмі брали участь: солістка З. Лавришко - Бундзяк, яка милозвучно виконала „Горить моє серце" — Я. Лопатинського і „Любіть Україну" — М. Фоменка. Акомпаніювала Г. Клим.

Артистка Валя Калин-Магмет зворушливо рецитувала поему Я. Курдидика, „Невмируще слово". Талановитий Ю. Вожаківський виконав на віолі „Концерт" — соль-мажор, А Тельмана при акомпаніяменті Є. Вольц. Після мистецької програми розпочато обід.

Залю УНДому в Ірвінґтоні вщерть виповнили колишні члени ОУН, прихильники і гості, які спільно ділилися споминами про недавноминуле життя й боротьбу нашого народу за кращу долю і волю Батьківщини.

Сподіваюся, що вже недалекий час, коли, ще сьогодні дві вітки ОУН стануть одністю і 50-річчя її зустрінемо величню, і переможно вже у Вільній і Незалежній Українській Державі. Передвісником цього вже є наш Нюаркський терен і X Конґрес УККА.

І. Г.